

Politieke Markt

Vergadering van 4 juni 2024

Beleid en Uitvoering - Vergunningverlening en
T&H

Omgevingsdienst IJsselland: Jaarstukken 2023, begrotingswijziging 2024 en begroting 2025

Auteur

Edward Kuik

Overlegd met

Henk Schuitemaker

Portefeuillehouder

M. Smit

Samenvatting

Op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen hebben we verschillende verplichtingen. De Omgevingsdienst IJsselland (ODIJ) heeft daarom de jaarstukken 2023, begrotingswijziging 2024 en begroting 2025 aan de gemeente toegezonden. Zo worden de raden van de deelnemende gemeenten en gedeputeerde staten van de provincie Overijssel voorafgaand aan de vaststelling van de begroting en begrotingswijziging in de gelegenheid gesteld daarover een zienswijze naar voren te brengen. Het voorstel is om geen zienswijze naar voren te brengen.

Beschrijving

Inleiding

Voorlopige jaarstukken 2023

Uit de voorlopige jaarstukken 2023 blijkt een negatief rekeningresultaat van € 312.910. Voor Steenwijkerland betekent dit een bijdrage van € 66.018.

Ontwerpbegrotingswijziging 2024

In het voorjaar 2023 is de begroting 2024 opgesteld op basis van de toen bekende uitgangspunten. Door monitoring is inmiddels gebleken dat er te laag geraamd is.

Ontwerpbegroting 2025

De Omgevingsdienst IJsselland (hierna: OD) heeft de ontwerpbegroting 2025 (op basis van de Wet gemeenschappelijke regeling) aan de raden van de deelnemende gemeenten voor het eventueel inbrengen van zienswijzen aangeboden. De ontwerpbegroting wordt op 11 juli 2024 ter vaststelling als agendapunt opgenomen in de vergadering van het algemeen bestuur van de OD.

In de ontwerpbegroting wordt op hoofdlijnen aangegeven wat de OD komend jaar wil bereiken en wat daarvoor wordt gedaan, gevolgd door de kosten die daarmee gemoeid zijn. In het najaar volgt de gedetailleerde uitwerking in de vorm van het uitvoeringsprogramma 2025.

Gewenst resultaat

De jaarstukken 2023, ontwerpbegrotingswijziging 2024, ontwerpbegroting 2025 worden ter vaststelling voorgelegd in de vergadering van het algemeen bestuur op 11 juli 2024. Voorafgaand worden de raden en staten in de gelegenheid gesteld een zienswijze op de ontwerpbegroting en de begrotingswijziging in te dienen.

Argumenten

1.1 de voorlopige jaarrekening 2023 van de OD

De voorlopige jaarrekening sluit met een nadelig resultaat van € 312.910. Uit onderstaande tabel blijken de afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting. Voor Steenwijkerland betekent dit een bijdrage van € 66.018.

Omgevingsdienst IJsselland	Begroting 2023		Realisatie 2023		Saldo Begroot minus werkelijk
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo
Totaal bedrijfsvoering	3.682.165	- 3.682.165	4.403.718	- 4.318.291	- 85.427
MT	825.398	- 825.398	948.880	- 760.554	- 188.326
Vergunningen	1.655.009	-1.655.009	1.460.324	- 1.335.570	- 124.754
Toezicht en Handhaving	3.829.131	- 3.829.131	3.358.095	- 3.601.853	243.758
Advies	2.410.334	- 2.410.334	2.604.660	- 2.446.499	- 158.161
IJVI	1.030.141	-1.030.141	1.013.476	- 1.013.476	-
BT Ommen	529.816	- 529.816	666.666	- 666.666	-
E & D	567.900	- 567.900	586.849	- 586.849	-
Omgevingstafel	49.001	- 49.001	47.226	- 47.226	-
Omgevingswet	341.843	- 341.843	353.634	- 353.634	-
SPUK energie			313.684	- 313.684	-
SPUK IBP			232.850	- 232.850	-
Totaal	14.920.738	14.920.738	15.990.062	- 15.677.152	- 312.910

2.1 ontwerpbegrotingswijziging 2024

Begin 2023 is de begroting 2024 opgesteld met als basis de uitgangspunten uit spoor 1 van het programma Samen toekomstbestendig met daarbij de kanttekening dat een aantal posten geraamd zijn op basis van beperkt inzicht en ervaring. Die ervaring is er inmiddels wel. Met de kennis van nu wordt voorgesteld de begroting 2024 te wijzigen, zodat de dienst over voldoende middelen beschikt.

Dit betekent een structurele wijziging van totaal € 149.632 en een incidentele wijziging van in totaal € 963.708.

De financiële impact voor de dienst in 2024 ziet er voor wat betreft de kern en samengevat als onderstaand uit:

Totaal structurele wijzigingen € 149.632

- IJVI-beheer € 149.632. (Door toename van het aantal gebruikers wat impact heeft op zowel de salaris- als de ICT-kosten.)

Totaal incidentele wijzigingen € 963.708

- Omgevingsdienst € 331.000 (salarissen, inhuurkosten, juridische kosten)
- Organisatieontwikkeling € 100.000 (Het bereiken van maatschappelijke doelen vraagt om veranderende manier van werken. Daarvoor is een ontwikkeltraject gestart voor leidinggevenden en medewerkers)
- Samen toekomstbestendig € 274.000 (bij de start van dit programma waren geen middelen begroot voor programmamanagement. Het is gebleken dat dit wel noodzakelijk is om het programma adequaat uit te voeren en aan te sturen, gelet op de impact en omvang van het programma Samen Toekomstbestendig.)
- IBP VTH € 150.000 (Dit betreft een schattingspost waarvan circa € 100.000 aan externe kosten en € 50.000 aan algemene kosten wordt besteed. De externe kosten hebben betrekking op begeleiding van een externe adviseur en de interne kosten op bijvoorbeeld zaalhuur en interne uren ter ondersteuning van dit proces. Mogelijk dat vanuit het Rijk deze kosten gefinancierd gaan worden. In dat geval wordt dit bedrag weer teruggegeven aan de deelnemers.)
- IJVI-beheer € -42.184 (De medewerkers gaan een deel van de werkzaamheden rondom ontwikkeling zelf uitvoeren.)
- IJVI-ontwikkeling € 94.892 (salariskosten, aanschaf software)
- Omgevingswet € 56.000 (kosten ter afwikkeling van de implementatie die begin 2024 gemaakt worden.)

Voor onze gemeente betekent dit een extra bijdrage over het jaar 2024 van € 114.790.

Vastgestelde begroting	Begrotingswijziging structureel	Begrotingswijziging incidenteel	Herziene begroting
€ 1.368.534	25.320	89.470	1.483.324

Conclusie en voorstel over de ontwerpbegrotingswijziging 2024

De raad wordt in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze tegen de voorgestelde de begrotingswijziging 2024 ter grootte van € 1.113.340 (€ 149.632 + € 963.708) bij de OD in te brengen. Het college stelt de raad voor om geen zienswijze in te brengen tegen de ontwerpbegrotingswijziging 2024. Uit de toelichting op de begrotingswijziging 2024 is gemotiveerd aangegeven waarom deze noodzakelijk is. Indien daaraan geen gevolg wordt gegeven zal dat ten koste gaan van de bedrijfsvoering, doorontwikkeling en het functioneren van de OD.

3.1 Ontwerpbegroting 2025

De ontwerpbegroting 2025 definieert de belangrijkste doelstellingen en acties die Omgevingsdienst IJsselland wil realiseren in het jaar 2025. De ontwerpbegroting 2025 gaat in op het landelijke programma op het gebied van het IBP-VTH. Naar verwachting zal dit landelijke programma aanzienlijke impact hebben op de ontwikkeling van onze omgevingsdienst. Het doel is om de dienstverlening verder door te ontwikkelen, efficiënter te werken en te blijven anticiperen op toekomstige maatschappelijke ontwikkelingen. De toepassing daarvan en de verandering die dit vraagt in de manier van werken van de medewerkers vraagt aandacht. Om een betrouwbare en voorspelbare organisatie te zijn, wordt beoogd de taken en verantwoordelijkheden op een efficiënte en effectieve manier uit te voeren. Omgevingsdienst IJsselland heeft kwaliteit continu voor ogen door te blijven leren en verbeteren, zodat optimaal ingespeeld kan worden op veranderende omstandigheden en nieuwe uitdagingen. Dit betekent dat geïnvesteerd wordt in de ontwikkeling van haar medewerkers en het versterken van de samenwerkingsverbanden.

De begroting ziet er als volgt uit:

Omschrijving	2024				2025						
	Vastgestelde begroting 2024	Begrotingswijziging 2024 Structureel	Begrotingswijziging 2024 Incidenteel	Herziene begroting 2024	Vrijval incidentele budgetten 2024	Prijsindex 2025	Loonindex 2025	Begroting incidenteel	Begroting structureel	Totaal	Verskil Herziene begroting 2024 en begroting 2025
Omgevingsdienst	13.237.738	-	331.000	13.568.738	-331.000	45.446	368.676	100.000	115.000	13.866.861	298.122
Organisatieontwikkeling	-	-	100.000	100.000	-100.000	-	-	100.000	-	100.000	-
Samen Toekomstbestendig	-	-	274.000	274.000	-274.000	-	-	100.000	-	100.000	-174.000
IBP VTH	-	-	150.000	150.000	-150.000	-	-	-	-	-	-150.000
IJVI Beheer	1.057.000	149.632	-42.184	1.164.447	42.184	12.648	37.307	-	-	1.256.586	92.139
IJVI Ontwikkeling	-	-	94.892	94.892	-94.892	-	-	65.257	-	65.257	-29.635
Energie en Duurzaamheid	443.722	-	-	443.722	-	-	14.643	-	-	458.365	14.643
Omgevingswet	-	-	56.000	56.000	-	-	-	-	-	56.000	-
Omgevingstafel	69.176	-	-	69.176	-	8	2.271	-	-	71.455	2.279
Bouwtaken Ommen	544.385	-	-	544.385	-	-	12.983	-	-	557.368	12.983
Totaal lasten	15.352.021	149.632	963.708	16.465.360	-907.708	58.102	435.879	365.257	115.000	16.531.890	66.530

Dit betekent voor Steenwijkerland:

Omschrijving	2024				2025						
	Vastgestelde begroting 2024	Begrotingswijziging 2024 Structureel	Begrotingswijziging 2024 Incidenteel	Herziene begroting 2024	Vrijval incidentele budgetten 2024	Prijsindex 2025	Loonindex 2025	Begroting incidenteel	Begroting structureel	Totaal	Verskil Herziene begroting 2024 en begroting 2025
Steenwijkerland	-1.368.534	-25.320	-89.470	-1.483.324	89.240	-5.428	-39.394	-33.721	-10.295	-1482.692	-632

Dit betekent een verschil van + € 114.158 ten opzichte van de vastgestelde begroting 2024. De toename zit voornamelijk in loon- en prijsindex, organisatieontwikkeling en ICT-kosten. Voorgesteld wordt om de hogere bijdrage voor de Omgevingsdienst IJsselland tot een bedrag van € 114.158 over 2025 en € 80.440 vanaf 2026 te verwerken in de gemeentelijke begroting 2025 – 2028.

Conclusie en voorstel over ontwerpbegroting 2025

Er wordt voorgesteld om geen zienswijze tegen de ontwerpbegroting 2025 van de OD in te brengen. Uit de toelichting op de ontwerpbegroting is gemotiveerd aangegeven waarom de gelden nodig zijn. Indien daaraan geen gevolg wordt gegeven zal dat ten koste gaan van de bedrijfsvoering, doorontwikkeling en het functioneren van de OD.

Controle door accountant

De jaarrekening is gecontroleerd door de accountant en naar het oordeel van de accountant:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2023 als van de activa en passiva van Omgevingsdienst IJsselland per 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten en de bepalingen van de WNT;

- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Interbestuurlijk programma ter verbetering VTH stelsel

Er is sprake van toenemende maatschappelijke aandacht voor milieuthema's en veiligheid, leefbaarheid, duurzaamheid en gezondheid. Ook de rol van omgevingsdiensten hierin is in sterke ontwikkeling. Landelijk is er sprake van een verscherpte focus op de kwaliteit van het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Het aan de hand van het rapport van de commissie van Aartsen gestarte Interbestuurlijk programma ter verbetering van het VTH stelsel, heeft met zekerheid invloed op de ontwikkeling van Omgevingsdienst IJsselland. Welke invloed dit is, wordt in 2024 duidelijker aan de hand van de inzichten in de uitwerking van mogelijke scenario's en de keuzes die het algemeen bestuur hierin maakt.

1.2 Middelen Energie en Duurzaamheid

De middelen die de provincie Overijssel afgelopen jaren beschikbaar stelde ter versterking van het toezicht op de energiebesparingsverplichting, eindigden op 31 december 2023. In 2024 verleende de provincie Overijssel aan de gemeenten geen verdere bijdrage voor toezicht op de energiebesparingsverplichting. Het Rijk stelt daarentegen voor de jaren tussen 2022 tot en met 2026 extra middelen beschikbaar voor aanvullende capaciteit voor toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht. Dit doet ze met een eenmalige specifieke uitkering ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht (SPUK Energie). Dit is in aanvulling op de al ingezette en geplande capaciteit voor toezicht en handhavingsactiviteiten op de energiebesparingsplicht.

Duurzaamheid en social return

Niet van toepassing.

Financiële toelichting

Overzicht bijdrage gemeente Steenwijkerland:

2023

De voorlopige jaarrekening sluit met een nadelig resultaat van € 312.910. Voor Steenwijkerland betekent dit een bijdrage van € 66.018.

2024

Vastgestelde begroting	Begrotingswijziging structureel	Begrotingswijziging incidenteel	Herziene begroting
€ 1.368.534	25.320	89.470	1.483.324

Dit betekent een extra bijdrage over het jaar 2024 van € 114.790. Deze bijdrage wordt verwerkt in de gemeentelijke begroting 2024-2027.

2025

Omschrijving	2024				2025						
	Vastgestelde begroting 2024	Begrotingswijziging 2024 Structureel	Begrotingswijziging 2024 Incidenteel	Herziene begroting 2024	Vrijval incidentele budgetten 2024	Prijsindex 2025	Loonindex 2025	Begroting incidenteel	Begroting structureel	Totaal	Verschil Herziene begroting 2024 en begroting 2025
Steenwijkerland	-1.368.534	-25.320	-89.470	-1.483.324	89.240	-5.428	-39.394	-33.721	-10.295	-1482.692	-632

Dit betekent een verschil van + € 114.158 ten opzichte van de vastgestelde begroting 2024. Voorgesteld wordt om de hogere bijdrage voor de Omgevingsdienst IJsselland tot een bedrag van € 114.158 over 2025 en € 80.440 (114.158-33.721) vanaf 2026 te verwerken in de gemeentelijke begroting 2025 – 2028.

Communicatie en participatie

Niet van toepassing

Uitvoering en planning

Nadat uw raad kennis genomen heeft van de ontwerpbegroting 2025, de ontwerpbegrotingswijziging 2024 en de voorlopige jaarstukken 2023 van de Omgevingsdienst IJsselland, zal het besluit aan de Omgevingsdienst IJsselland meegedeeld worden.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

1. Kennis te nemen van de voorlopige jaarstukken 2023 van de Omgevingsdienst IJsselland (OD).
2. Kennis te nemen van de ontwerpbegrotingswijziging 2024 en hierop geen zienswijze in te dienen.
3. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2025 en hierop geen zienswijze in te dienen.
4. De hogere bijdrage van € 114.158 aan de OD voor het jaar 2025 en de hogere structurele bijdrage van € 80.440 vanaf 2026 te verwerken in de gemeentelijke begroting 2025 – 2028.
5. De hogere bijdrage van € 114.790 aan de OD over het jaar 2024 te verwerken in de gemeentelijke begroting 2024 -2027.